

–هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروژۆکۆلەکان

72

سالی / 2011 – بەرگی حەفتاو دوو

چاپی یەكەم / سالی 2012

پیرست

پروٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (2) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – سی شهممه 20/9/2011

5 ن

پروٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (3) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – دوو شهممه 26/9/2011

19 ن

پروٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (4) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – دوو شهممه 3/10/2011 ن

113

پروٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (5) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – سی شهممه 4/10/2011 ن

189

پروٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (6) ی نائاسایی خولی سییهمی ههلبژاردن – چوار شهممه 5/10/2011 ن

285

پروٹوکۆلی دانیشتنی ژماره (7) ی خولی سییهمی ههلبژاردن – دوو شهممه 10/10/2011 ن

291

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (3)

دووشه‌مه ریکه‌وتی 2011/9/26

کاتژمیر (11) ی پێش نیوه‌رۆی رۆژی دووشه‌مه ریکه‌وتی 2011/9/26 پەرله‌مانی کوردستان - عێراق به‌سه‌رۆکایه‌تی به‌رپێز د.ارسلان بایز اسماعیل جیگری سه‌رۆک و، به‌رپێز فرست أحمد عبدالله سکرته‌ری پەرله‌مان، دانیشتنی ژماره (3) ی خولی سییه‌م، سالی (2011) ی خۆی به‌ست.

به‌رنامه‌ی کار:

به‌پێی حوکمه‌کانی برپه‌گه (1) ی مادده (20) له‌ په‌یره‌وی ناوخۆی ژماره (1) ی هه‌موارکراوی سالی 1992 ی پەرله‌مانی کوردستان - عێراق، ده‌سته‌ی سه‌رۆکایه‌تی پەرله‌مان برپاری درا دانیشتنی ژماره‌ی (3) ی خولی سییه‌می هه‌لبژاردن له‌ کات (11) ی پێش نیوه‌رۆی رۆژی دووشه‌مه ریکه‌وتی 2011/9/26 دا به‌م شیوه‌یه‌ بیته‌:

- 1- میوانداری به‌رپێز وه‌زیری کارو کاروباری کۆمه‌لایه‌تی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان - عێراق.
- 2- خۆبندنه‌وه‌ی یه‌که‌می پرۆژه یاسای گواسته‌وه‌و گه‌یاندن له‌ هه‌ریمی کوردستان.
- 3- خۆبندنه‌وه‌ی یه‌که‌می پرۆژه یاسای جێ به‌جێ کردنی یاسای ئوسولی دادگاییه‌ سزاییه‌کان سه‌ربازی (قانون اصول المحاکمات الجزائية العسكرية) ژماره (30) ی سالی 2007 ی عێراقی فیدرال له‌ هه‌ریمی کوردستان.
- 4- خۆبندنه‌وه‌ی یه‌که‌می پرۆژه یاسای جێ به‌جێ کردنی یاسای راژه‌و خانه‌نشینی هێزه‌کانی ناسایشی ناوخۆ (قانون خدمة وتقاعد لقوى الامن الداخلي) ژماره (18) ی سالی 2011 ی عێراقی فیدرال له‌ هه‌ریمی کوردستان.
- 5- خۆبندنه‌وه‌ی یه‌که‌می پرۆژه یاسای هه‌موار کردنی یه‌که‌می یاسای ژماره (7) ی سالی 2008 یاسای دابین کردنی یه‌که‌ی نیشه‌جێ بوون له‌ هه‌ریمی کوردستان.
- 6- خسته‌نپه‌روو و گه‌توگۆ کردن له‌سه‌ر پرۆژه یاسای جێ به‌جێ کردنی یاسای ئوسولی دادگاییه‌ سزاییه‌کان بۆ هێزه‌کانی ناسایشی ناوخۆ (قانون اصول المحاکمات الجزائية لقوى الامن الداخلي) ژماره (17) ی سالی 2008 ی عێراقی فیدرال له‌ هه‌ریمی کوردستان.
- 7- خسته‌نپه‌روو و گه‌توگۆ کردن له‌سه‌ر پرۆژه یاسای جێ به‌جێ کردنی یاسای سزایی هێزه‌کانی ناسایشی ناوخۆ (قانون عقوبات قوى الامن الداخلي) ژماره (14) ی سالی 2008 ی عێراقی فیدرال له‌ هه‌ریمی کوردستان.
- 8- خسته‌نپه‌روو و گه‌توگۆ کردن له‌سه‌ر پرۆژه یاسای (مأذون الشرعي) له‌ هه‌ریمی کوردستان.

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل / جېڭرى سەرۆكى پەرلەمان:
بەناوى خوای گەورەو مېهرەبان.

بەناوى گەلى كوردستان، دانىشتنەگەمان دەكەينەو، خولى سېيەمى ھەئبژاردن، سالى سېيەم، خولى گريدانى يەكەم، ژمارەى دانىشتن (3)، رۆزى دانىشتن 2011/9/26، بەرنامەى كار:
بەپپى حوكمەكانى بېرگەى (1) ماددەى (20) لە پەپرەوى ناوخۆى ژمارە (1) ى ھەموار كراوى سالى 1992 ى پەرلەمانى كوردستان – عىراق، دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بېرياريدا بەرنامەى كارى دانىشتنى ژمارە (3) ى خولى سېيەمى ھەئبژاردن لە كاتژمىر (11) ى پېش نيوەرپۆى رۆزى دوو شەممە رېكەوتى 2011/9/26 بەم شيوەيە بېت:

- 1- ميواندارى بەرپۆز وەزىرى كارو كاروبارى كۆمەلايەتى حكومەتى ھەريەمى كوردستان – عىراق.
- 2- خويندنەوى يەكەمى پەرۆزە ياساى گواستەنەو گەياندن لە ھەريەمى كوردستان.
- 3- خويندنەوى يەكەمى پەرۆزە ياساى جى بەجى كردنى ياساى ئوسولى دادگايە سزايەكان سەربازى (قانون اصول المحاكمات الجزائية العسكرية) ژمارە (30) ى سالى 2007 ى عىراقى فيدرال لە ھەريەمى كوردستان.
- 4- خويندنەوى يەكەمى پەرۆزە ياساى جى بەجى كردنى ياساى راژەو خانەنشینی ھيزەكانى ناسايشى ناوخۆ (قانون خدمة وتقاعد لقوى الامن الداخلي) ژمارە (18) ى سالى 2011 ى عىراقى فيدرال لە ھەريەمى كوردستان.
- 5- خويندنەوى يەكەمى پەرۆزە ياساى ھەموار كردنى يەكەمى ياساى ژمارە (7) ى سالى 2008 ياساى دابين كردنى يەكەمى نىشتەجى بوون لە ھەريەمى كوردستان.
- 6- خستەنەپروو و گفتوگۆ كردن لەسەر پەرۆزە ياساى جى بەجى كردنى ياساى ئوسولى دادگايە سزايەكان بۆ ھيزەكانى ناسايشى ناوخۆ (قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي) ژمارە (17) ى سالى 2008 ى عىراقى فيدرال لە ھەريەمى كوردستان.
- 7- خستەنەپروو و گفتوگۆ كردن لەسەر پەرۆزە ياساى جى بەجى كردنى ياساى سزايى ھيزەكانى ناسايشى ناوخۆ (قانون عقوبات قوى الامن الداخلي) ژمارە (14) ى سالى 2008 ى عىراقى فيدرال لە ھەريەمى كوردستان.
- 8- خستەنەپروو و گفتوگۆ كردن لەسەر پەرۆزە ياساى (مأذون الشرعي) لە ھەريەمى كوردستان.
بەخىر ھاتنى وەزىرى كارو كاروبارى كۆمەلايەتى و مونەسىقى نيوان حكومەتى ھەريەمى و پەرلەمانى كوردستان دەكەين، ئىستاش بېرگەى يەك لە بەرنامەى كارى ئەمپۆمان جى بەجى دەكەين، سەرۆكايەتى پەرلەمان وای پى باش بوو كە لەم چەند ھەفتەى داھاتوودا، ھەر ھەفتەى جارێك، يان چەند ھەفتە جارێك يەكێك لە وەزىرە بەرپۆزەكان ميواندارى بكات لە پەرلەمان، بۆ ئەو ى بزانيەن لەو چەند مانگەى رابردوودا ئىش و كارەكانيان چى كردوو، چيان لەو پەرۆزانە ئەنجام داو؟ كە وەختى خۆى وەعديان

بهریز سهرۆکی بهرلهمان.

الى/ رئاسة برلمان كوردستان - العراق

م/ تقرير حول مشروع قانون انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي رقم(17) لسنة

2008 فى الاقليم

اجتمعت لجنة الشؤون القانونية ولجنة الشؤون الداخلية والأمن والمجالس المحلية بتاريخ 31/1/2011/2711 كوردي،المصادف ليوم 22/9/2011ى ميلادى لدراسة مشروع قانون انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي العراقي رقم (17) لسنة 2008 فى اقليم كوردستان – العراق والمحال الى اللجنتين بعد القراءة الأولى له فى البرلمان بجلسته الاعتيادية المرقمة (1) فى 19/1/2011. وبعد المناقشة والمداولة توصلت اللجنتان الى تأييد انفاذ القانون وتقرح الصياغة التالية للقانون بعد الغاء المادة (الثالثة) من المشروع:

قانون رقم () لسنة 2011

قانون انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي العراقي رقم (17) لسنة 2008 فى الاقليم

المادة الأولى: انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي العراقي رقم (17) لسنة 2008 فى اقليم كوردستان – العراق و العمل باحكامه.

المادة الثانية: يوقف تطبيق الفقرة (ثانيا) من المادة (28) من القانون اعلاه و يحل محلها ما يلي:

ثانيا / أ / لوزير الداخلية فى اقليم كوردستان – العراق تشكيل محكمة او اكثر فى الاقليم ويحل محل وزير الداخلية الاتحادي.

المادة الثالثة: {تحل مؤسسات ودوائر الاقليم وشاغلي المناصب فيها محل المؤسسات والدوائر الاتحادية و شاغلي المناصب اينما ورد ذكرها فى القانون}.

المادة الرابعة: على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة الخامسة: لا يعمل بأي نص قانوني او قرار يتعارض مع احكام هذا القانون.

المادة السادسة: ينفذ هذا القانون بعد مضي (ثلاثين) يوما من تاريخ نشره فى الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان) .

راجين التفضل بالاطلاع وعرض التقرير المشترك ورأي اللجنتان بشأنه على البرلمان للمناقشة وأبداء الرأى المناسب والتصويت. مع التقدير.

بهریز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگري سهرۆکی بهرلهمان:

فهرموو به كورديهكەش بيخويننهوه.

بهریز نهريمان عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان ئەندامانی پەرلەمان، یاساکە بە کوردی دەخویننەو.

بۆ/ سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان - عێراق

بابەت/ راپۆرت دەربارەى جێبەجێ کردنى یاسای بنەما دادگاییە سزاییەکان بۆ هیژەکانی ئاسایشی ناوخۆ

عێراقی ژمارە (17) ی سالی 2008 له هەریمی کوردستان - عێراق

لیژنەى کاروبارى یاسایى و لیژنەى کاروبارى ناوخۆ و ئاسایش و ئەنجومەنە خۆجیبەکان پۆزی پینج شەممە 31/ گەلاویژ/2711 ی کوردی بەرامبەر بە 2011/ 9/22 ی زایینی کۆبوونەووە بۆ تاوتوی کردن لەسەر پەرۆزە یاسای (جێبەجێ کردنى یاسای بنەما دادگاییە سزاییەکانی عێراقی هیژەکانی ئاسایشی ناوخۆی عێراقی ژمارە (17) ی سالی 2008 له هەریمی کوردستان - عێراق) کە دواى خویندنهوهی یەگەمى له دانیشتنى ژمارە (1) له پەرلەمانی کوردستان له (2011/1/19) رەوانەى هەردوو لیژنە کرابوو. دواى گفتو گو و تاوتوی کردن، هەردوو لیژنە پشتگیری جێبەجێ کردنى یاساکە دەکەن و پێشنیاری ئەم دارشتنەوهی خوارەو دەکەن پاش هەلۆشانندنەوهی ماددهی (سییەم) له پەرۆزەکە:

یاسای ژمارە () سالی 2011

یاسای جێبەجێ کردنى یاسای بنەما دادگاییە سزاییەکان بۆ هیژەکانی ئاسایشی ناوخۆی عێراقی ژمارە

(17) بۆ سالی 2008 له هەریمی کوردستان - عێراق

ماددهی یەگەم: جێبەجێ کردنى یاسای بنەما دادگاییە سزاییەکانی هیژەکانی ئاسایشی ناوخۆی عێراقی ژمارە (17) بۆ سالی 2008 له هەریمی کوردستان - عێراق و کارکردن بە حوکمەکانی. ماددهی دووهم: پێدەکردنى بڕگەى (دووهم) له ماددهی (28) له یاسای سەرەو رادەگیرى و ئەمەى خوارەوهی له جی ی دادەنرى:

دووهم/أ/ وهزیری ناوخۆ له هەریمی کوردستان - عێراق دادگایەك یان زیاتر له هەریم پیک دەهینى و شوینى وهزیری ناوخۆی فیدرال دەرگرتەو.

ماددهی سییەم: (دامەزراو و فەرمانگەکانی هەریم و بەرپۆبەهری پایەکانیان شوینى دامەزراو و فەرمانگە فیدرالیەکان و بەرپۆبەهری پایەکانیان دەرگرتەو له هەر شوینى یاساکەدا هاتى).

ماددهی چوارەم: پێویستە لەسەر ئەنجومەنى وهزیران و لایەنە پەيوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددهی پینجەم: کار بە هیج دەقیکی یاسایی یان بپاریک ناکرى کە له گەل حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆک بن.

ماددهی شەشم: ئەم یاسایە دواى تپەربوونى (30) سى پۆز له میژووی بلاوکردنەوهی له پۆزنامەى فەرمى (وهفائى کوردستان) جێبەجێ دەکرى.

ئاگادارى راپورتى ھاوبەش بن لەم بارەيەو و بخريته بەردەم پەرلەمان بۆ گفتوگۆکردن لەسەرى و دەربېرىنى راي گونجاو لەبارەيەو و دەنگدان لەسەرى.

لەگەل رېزدا.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

خۆى لە بنەرەتدا ئەو ياسايە ياسايەكى عىراقىيە، بەلام بۆ ئەووى بگونجى لە گەل واقعى كوردستان و خسوسىيەتى كوردستان، هەردوو لىژنەكە كۆبونەوويان كوردوو و رېككەوتوون لەسەر ئەو راپورتە ھاوبەشە، بۆيە ئىستا ئىمە دەبى ئەم راپورتە ھاوبەشە بخەينە دەنگەو و بزاني پەرلەمانتارە بەرپزەكان رازين لەسەر ئەم راپورتە ھاوبەشە كە موناقتەشەى لەسەر بكەين يان نا؟، بەو سياغەيەى كە ئىستا ئەوان دايانرشتوو، كى رازيە لەسەر ئەو سياغەيەى كە ئىستا خويندیانەو بە كوردى، بە عەرەبى بېتە ئەساس بۆ موناقتەشە كردن تكيە دەستى بەرز بكتاەو؟ فەرموون، كى نارازيە؟ بە كۆى دەنگ فەرموون ماددە بە ماددە بيخويننەو.

بەرپز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پەرلەمانتارانى كوردستان، عینوانى قانونەكە بەو شیۆەيەيە:

قانون رقم () لسنة 2011

قانون انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي العراقي رقم (17) لسنة 2008 في الاقليم

المادة الأولى : انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي العراقي رقم (17) لسنة 2008 في

اقليم كوردستان – العراق والعمل باحكامه.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

فەرموون بە كوردیەكەش بيخويننەو؟.

بەرپز نەريمان عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ياسای ژمارە () ی سالى 2011

ياسای جى بەجى كوردنى ياسای بنەما دادگايیە سزايیەكان بۆ هیزەكانى ئاسایشى ناوخۆى عىراقى ژمارە

17 ی بۆ سالى 2008 لە هەریمی كوردستان - عىراق

ماددەى يەكەم: جيیەجى كوردنى ياسای بنەما دادگايیە سزايیەكانى هیزەكانى ئاسایشى ناوخۆى عىراقى

ژمارە (17) بۆ سالى 2008 لە هەریمی كوردستان – عىراق و كارکردن بە حوكمەكانى.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستا كى تىبىنى ھەيە يان دەپھوئى لەسەر ئەو ماددەيە گفتوگو بکات تەكايە دەستی بەرزبکاتەوہ؟ كاك عمر فەرموو.

بەرپىز. عمر عبدالعزىز بەاءالدين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر ماددەى يەكەمى ئەم ياسايە من تىبىنيەكم ھەيە، كەسى ئەم ماددەيە بە جيا بىبىنى وادەزانى ئىمە ئىقراى كۆى ياساى ژمارە 17 ى سالى 2008 ى عىراقمان كىردوو، لەبەرئەوہ من پىشنيار دەكەم كە فەقەرەيەك لىرە ئىزافە بکرىت، يەعنى ھەر لە كۆتايى ماددەكە بوترى (ماعدە ما اشىر عليە فى هذا القانون) لە كوردىەكەش بلىن (جگە لەو بىرگانەى كە لەم ياسايە ديارى كراون)، چونكە ئەگەر ئەم دەقە بخوینىنەوہ ھىچ ئىستىسنايەكى تيا نيە، راستە ئىمە لە فەقەرەتاي داھاتوو ئىستىسنامان كىردوو، بەلام كەسىك ئەم فەقەرە بە جيا لەم ياسايە دەرپىنى وای دەخوینىتەوہ كە پەرلەمانى كوردستان ئىقراى ھەموو ياسايەكەى كىردوو، نازانم من لەرووى ياسايەوہ ئەو تىبىنيەم ھەيە بۆ برادەرانى لىژنە.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

برادەرانى لىژنە فەرموون، كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوئەن ياسايەكە بە يەك ماددە حىساب ناكىت، بە شەش ماددە كە لە راپۆرتەكەمان دەنگمان بۆى داوہ كە راپۆرتى لىژنەى ھاوبەش بىتە ئەساس بۆ موناھەشە، واتە لىرە لە ماددەى يەكەم كە دەلىين (والعمل باحكامه) ئەوہ تەنھا بۆ دانى مەشروعىتە بە جى بەجى كىردنى ياسايەكە لە ھەرىمى كوردستان، ماددەكانى دواتر جياوازی كىردوو لەو دەسلەتاتانە يان لەو ئىجرائاتانەى كە لە ياسايەكە دا باسكرا، واتە پى ناوئىت ئىمە لىرە ئەو فەقەرەيە ئىزافە بکەين كە جەنابى كاك عمر عبدالعزىز ناماژەى پى كىرد، زۆر سوپاس.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

جەنابى وەزىر ھىچ تىبىنيەك و شتىكت ھەيە لەسەر ئەو ماددەيە؟ كاك كرىم فەرموو.

بەرپىز كرىم سنجارى (وہزىرى ناوخۆ):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

نەخىر پشتگىرى لى دەكەين.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ناخر سىاغە بە كوردى و بە ەرەبى بىخویننەوہ بۆ ئەوہى بىخەينە دەنگدانەوہ، كاك فەرموو.

بەرپىز صباح بيت الله شكرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة الأولى: انفاذ قانون اصول المحاكمات الجزائية لقوى الامن الداخلي العراقي رقم (17) لسنة 2008 في

اقليم كوردستان – العراق و العمل باحكامه.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگري سهروكي پههلهمان:

كاك نهريمان فهرموو.

بهريز نهريمان عبدالله قادر:

بهريز سهروكي پههلهمان.

ماددهى يهكهه/ جى بهجى كردنى ياساى بنه ماى دادگاييه سزاييه كانى هيژه كانى ناسايشى ناوخوى عيراقى
ژماره 17 بۆ سالى 2008 له ههريمي كوردستان - عيراق، كار كردن به حوكمه كانى.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگري سهروكي پههلهمان:

ئيسا كى له گه له تكايه دهست بهرز بكاته وه؟ كى دژه؟ به تيكرى دهنگ پهسند كرا، فهرموو بۆ ماددهى 2
كاك عمر فهرموو.

بهريز عمر عبدالرحمن على:

بهريز سهروكي پههلهمان.

المادة الثانية: يوقف تطبيق الفقرة (ثانيا) من المادة (28) من القانون اعلاه و يحل محلها ما يلي:

ثانيا / أ / لوزير الداخلية في اقليم كوردستان – العراق تشكيل محكمة او اكثر في الاقليم و يحل محل وزير
الداخلية الاتحادي.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگري سهروكي پههلهمان:

كاك نهريمان فهرموو.

بهريز نهريمان عبدالله قادر:

بهريز سهروكي پههلهمان.

ماددهى دووهم:

پياده كردنى برهه (دووهم) له ماددهى (28) له ياساى سههوه راده گيرى و ئه مهى خواره وهى له جى ي
دادهنرى:

دووهم/أ/ وهزيرى ناوخو له ههريمي كوردستان – عيراق دادگايه ك يان زياتر له ههريم پيك دهينى و
شوينى وهزيرى ناوخوى فيدرال ده گريته وه.

بهريز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جيگري سهروكي پههلهمان:

كاك عونى فهرموو.

بهري. عونى كمال سعيد بهزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

ئیمه له راپۆرتی هاوبهش ئامازهمان بهوه داوه كه سیاغهكهی بهو شیوهیه بێت و وهكو برادران خویندیانهوه، له بهرئوهوی ئەسلی قانونهكه له مادهی 28 و (ثانی/ا) دهلی (تشکل محکمه او اکثر بقرار من وزیر الداخلية فی المناطق التالية.....) ئیمه ئهوه مادهیهمان گونجانده له گهڵ ههڕیمی کوردستان، بهو شکلهی که خویندمانهوه، (ثانی/ لوزیر الداخلية فی اقلیم کوردستان - العراق تشکیل محکمه او اکثر فی الاقلیم ویحل محل وزیر الداخلية الاتحادی) واته ئهوه دهسهلاته ی که وهزیری فیدرالی عراقی ئیتحادی ههیهتی لیره درا به وهزیری ناوخوای ههڕیمی کوردستان.

بەرپز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

کی تیبینی یان روونکردنهوهی له سهه ئه م مادهیه ههیه؟ کاک د.صبح فهرموو.

بەرپز د.صبح محمد نجیب:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

به بهراورد کردنی دهقی کوردی و دهقه عه ره بیه که، دهقه کوردیه که جیاوازیه کی ههیه له گهڵ دهقه عه ره بیه که، له دهقه کوردیه که دا حوکمه که حوکمیکی وجوبیه، به لام له نهسه عه ره بیه که وتوویهتی (لوزیر الداخلية فی اقلیم کوردستان) کردوویهتی به حوکمیکی جهوازی، جا بویه دهبی عه ره بیه که وا ئی بکهین که (تشکل محکمه او اکثر فی الاقلیم من قبل وزیر الداخلية فی اقلیم کوردستان)، داواکارم ئهوه گونجاندهوه ئهوه ته تیبیقه بکری، زور سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

کاک نه ریمان فهرموو.

بەرپز نه ریمان عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من ئهوه تیبینه به تهواو دهزانم که بهرپز د.صبح دای، له ته رجومه که هینیک ههیه دهبی بوتری (بو وهزیری ناوخوا ههیه)، له بهرئوهوی لهوی دهلی (لوزیر الداخلية فی اقلیم کوردستان).

بەرپز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

تیبینه کهت وه رگرا د.صبح، کاک خلیل نوقتهی نیزامیت هه بوو؟ فهرموو.

بەرپز خلیل عثمان محمدا مین :

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من پیشنیاریکم هه بوو ئه گه ر ئه مه هه ر خالی (ا) ده مینیتته وه، یه عنی ئه مانه ی تر پیموایه لیره ئیجاب ناکات ئیمه لیره فه قه ره ی (ب و ج و د و ه) تا ده گاته سه ر سیهم، نازانم ئه گه ر لیژنه ی یاسایی ئه مه وه کو خوی بمینیتته وه لیره یان فه قه ره ی (ا) ی ناوی ئه گه ر وایی.

بەرپز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

لیژنه‌ی یاسایی؟ کاک عونی فەرموو.

بەرپێز عونی کمال سعید بەزاز:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

جەنابی سەرۆکی پەرلەمان، ئیمە ئاماژەمان پێیداووە تەنھا فەقەرە یەک بە تەنھا دەستکاریمان کردوو، واتە فەقەرەکانی دیکە وەکو خۆی دەمێنێتەو.

بەرپێز د.ارسلان بايز اسماعيل / جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

جەنابی وەزیر هیچ تێبینیتان هەیە؟ فەرموو.

بەرپێز کریم سنجاری (وەزیری ناوخبو):

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

هیچ تێبینیمان نیە.

بەرپێز د.ارسلان بايز اسماعيل / جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

دوا سیاغە ی بخویننەو بە کوردی و عەرەبێهەکی، کاک عمر فەرموو.

بەرپێز عمر عبدالرحمن علی:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

المادة الثانية: يوقف تطبيق الفقرة (ثانيا) من المادة (28) من القانون اعلاه و يحل محلها ما يلي :

ثانيا / أ / لوزير الداخلية في اقليم كردستان – العراق تشكيل محكمة او اكثر في الاقليم و يحل محل وزير الداخلية الاتحادي.

بەرپێز د.ارسلان بايز اسماعيل / جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

کاک نەریمان فەرموو.

بەرپێز نەریمان عبدالله قادر:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

مادده‌ی دووهم: پێداکەردنی بڕگە (دووهم) لە مادده‌ی (28) لە یاسای سەرەوێ رادەگیرێ و ئەمە ی خوارەوێ لە جێ ی دادەنرێ:

دووهم/أ/ وەزیری ناوخبو لە هەریمی کوردستان – عێراق بۆی هەیە دادگایەکی یان زیاتر لە هەریم پێک بهێنێ و شوێنی وەزیری ناوخبو فیدرال بگێتەو.

بەرپێز د.ارسلان بايز اسماعيل / جێگری سەرۆکی پەرلەمان:

تکایەکی لێگەڵ ئەو هیه دەست بەرزبکاتەو؟ کاک عونی فەرموو.

بەرپێز عونی کمال سعید بەزاز:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

تیبینییهکانی د. صباح فعله‌ن له جی بوو، ئیمه دهبی سیاغی مادده‌که له عه‌ره‌بیه‌که بکه‌ینه‌وه، موتابق بی‌ت له‌گه‌ل‌ئو سیاغی که له کوردیه‌که دا هاتوو واته لی‌ره جه‌وازیه و له‌وی و جوبیه ئه‌وه ده‌بی موعاله‌جه بکریت.

به‌رپز د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:
کاک جمال فه‌رموو.

به‌رپز جمال طاهر ابراهیم:
به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

پیویست ناکات (ا) لی‌ره ئه‌سله‌ن بمینیت، مه‌فروزه ا لادریت، هه‌ر یه‌کسه‌ر (ثانیا) ئه‌وه‌ی تر هه‌موو ده‌روات، (ثانیا / ا) ئه‌وه تایبه‌ته به هه‌ریمی کوردستان، (ب و ج و د) یش له‌گه‌ل‌ داهه‌یه، بویه من نابینم ا لی‌ره بی‌ت، هه‌ریه‌کسه‌ر (ثانیا) ئی‌لغا ده‌کریت، له جیاتی ئه‌وه (لوزیر الداخلیه فی الاقلیم من المحکمه) و خواحافیز.

به‌رپز د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:
کاک شقان فه‌رموو.

به‌رپز شقان احمد عبدالقادر:
به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

ئو سیغه‌یه‌ی به کوردی خویندراپه‌وه له‌گه‌ل‌ عه‌ره‌بیه‌که‌ی هیج فه‌رفیکی نیه، من له‌گه‌ل‌ ئه‌وه بۆ‌چوونه نیمه که لی‌ره جه‌وازیه و لی‌ره و جوبیه، هه‌ردووکیان جه‌وازینه و و جوبی نینه.

به‌رپز د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:
کوینستان خان فه‌رموو.

به‌رپز کوینستان محمد عبدالله:
به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

پشتگیری ئه‌و ره‌ئیه‌ی کاک شقان ده‌که‌م یه‌ک شته عه‌ره‌بی و کوردیه‌که‌ی، به‌س هه‌له‌یه‌ک هه‌یه و ده‌بی راست بکریته‌وه سیاغه‌که چ له عه‌ره‌بی و چ له کوردیه‌که، یه‌عنی ئه‌مه‌ی که نووسراوه چ له کوردیه‌که و عه‌ره‌بیه‌که، مه‌فه‌ومه‌که‌ی وایه که دادگایه‌ک پیک به‌یندری جیگای وه‌زیری داخلی ئیقلم ده‌گریته‌وه، به‌لام مه‌به‌سته‌که ئه‌وه‌یه که وه‌زیری داخلی هه‌ریم جیگه‌ی وه‌زیری داخلی ئیتیحادی ده‌گریته‌وه، بویه سیاغه‌که غه‌له‌ته پیویسته عه‌ره‌بی و کوردیه‌که چاک بکریته‌وه.

به‌رپز د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:
کاک احمد فه‌رموو.

به‌رپز د. احمد ابراهیم علی (وهرتی):

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

خۆی دهقهکه من پیموایه فعله نئه و تیبینییهی ههندی له هاوړپکائمه دروسته که (یوقف تطبیق الفقرة الثانية من المادة 28 في القانون اعلاه ويحل محلها مايلي) کهوا بوو ههموو فهقه رهکان به ا و ب و ج له (ثانیا) ههمووی لادهچی و پیویست ناکات بلین (ثانیا/ ا)، یهعنی ا هکهش لادهچی تهنها (ثانیا) یهعنی دووهم.

بەرپز د.ارسلان پایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

خۆی تیبینییهکه لهسهر ناوهرپۆکی سیاغه کهیه، ناوهرپۆکی سیاغه که غه ئه ته، دهبی ناوهرپکه که سیاغه بکریته وه جاریکی دیکه، کاک دانا فهرموو.

بەرپز د.دانا سعید صوفی:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

پیموایه ههر پاش و پیشیهک کراوه، بو نمونه مه بهست لیره ئه وهیه که وهزیری ناوخو له ههریمی کوردستان شوینی وهزیری ناوخوی فیدرال دهگریته وه، دواتر دهسته واژه که یه کهم دهست پی بکریت و بوی ههیه دادگایهک یان زیاتر له دادگایهک له ههریم پی بکریته، یهعنی ئه وه پاش و پیش کراوه، ته نیا ههر ئه وهندهیه.

بەرپز د.ارسلان پایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

لیژنه ی یاسایی فهرموون کوردی و عهره بیه که بخویننه وه، فهرموو.

بەرپز عونی کمال سعید بهزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

سیاغه که بهو شیوهیه دهبی:

بەرپز د.ارسلان پایز اسماعیل/ جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

کاک شوپش نوقته ی نیزامی ههیه فهرموو.

بەرپز شوپش سید مجید:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

ئیمه لهو ماددهیه که باس له دهسه لاتی که دهین وهزیر که دهسه لاتی وهزیری ناوخوی حکومه تی فیدرال له دهدری به وهزیری ناوخوی ههریمی کوردستان له راپورته که دا ههرچه نده من خوم به شدار بوومه له مونا قه شهکانی ههر دوو لیژنه، به لام ئه وه ره نییه هه مه له ویش باس کرد، کاتی که ئیمه ده لاین مادده ی 3 مان ئیلافا کردوو، مادده ی 3 تایبه ته به دهسه لاتی که هی سەرۆکی کۆماره و دابووی به سەرۆکی ههریم، مادام ئیمه دهسه لاتی سەرۆکی ههریم باس نه کهین لهو یاسایه، چونکه له مادده ی 4 ئه سلی پرۆژه که بووته مادده ی 3 ده لی دامه زراو و فهرمانگه گانی ههریم و به رپۆبه ری پارێزگا گانیان که واته، ههم به رپز سەرۆکی ههریمیش دهگریته وه وه هم ههموو دهسه لاتداره کان و پله و پایه کان و مه نسه به گانی

دەگریتتەو، نوقتە نيزامیەكەى من لەسەر ئەوھىە مادام ئیمە ئەوھى كە پەيوەستە بە دەركردنى مەرسوم كە تايبەتە بە سەرۆكى كۆمارو لێرە دەبیتتە سەرۆكى ھەریم ئیلغای دەكەینەو، چ ئیجاب دەكات باس لە سەلاحیەتیک بەكەین كە لە ماددەى 3ى راپۆرتەكە دا دەست نیشان كراوئەو ھەمان ئەو دەسەلاتەھى ھەرچى پلە و پایە ھەھىە لەسەرۆكى كۆمارو ھە تا دەگاتە ھەزیرى ناوھوى حكومەتى فیدرالى دەبى بە ھى سەرۆكى ھەریم و بە ھى ھەزیرى ناوھوش، مادام ھى سەرۆكى ھەریممان زىكر نەكرد، پېویست ناكات ھى ھەزیرى ناوھوش زىكر بكریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو مەوزوعانە زۆر باسکران، سۆزان خان فەرموو.

بەرپز سۆزان شهاب نوری:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من سەیرم لەو دەیت پاش ئەوھى كە دەنگمان دا لەسەر ئەم بەرگەھىە ئینجا رەئى و مولاھەزات دەدریت، دەنگمان بوى دا.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

د.رۆژان فەرموو.

بەرپز د.رۆژان عبدالقادر دزەبى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر سوپاس، بەرپز سەرۆكى پەرلەمان بە نىسبەت قانونە ئەسلىەكەو لە قانونى عىراقى ماددە 28 بەرگەى 2 (تشكل محكمة أو أكثر بقرار من وزير الداخلية فى المناطق الاتية ، (أ و ب و ج) ھەموومان لادا، سیاغەكە بەو شېوھىەى (ثانيا/ تشكل محكمة او اكثر بقرار من وزير الداخلية فى اقليم كردستان والذى يحل محل وزير الداخلية الاتحادي).

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

لێژنەى ياسایى؟ كاك سەرورەر فەرموو.

بەرپز د.سەرورەر عبدالرحمن عمر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

كە دەئیین بەرگەى 2 لادەدرى و رەت دەكریتتەو، بەرگەى 3 جى لى دیت؟ خۆ بەرگەى 3 یش لەمەدا نەماو، ناخر نەھاتوو تىايداو یەعنى ئەویش وجودى نیه و كەجى دانراوئەو.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆكى پەرلەمان:

لێژنەى ياسایى؟ كاك عونى فەرموو.

بەرپز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

با ئىيمە ئاگامان لەوھ بىت، كە ئىيمە ماددەى 28 (ئانيا/ أ) مان راگرت با بۆتان بخوئىنمەوھ ھەتاوھكو وازح بىت بۆ رامان گرتووه، لە ئەسلى قانونەكە ماددەى 28 (ئانيا/أ) دەلى (تشكل محكمة او اكثر بقرار من وزير الداخلية فى المناطق الاتية، أ/ المنطقة الاولى وتشمل اقليم كردستان ويقع مقرها فى مدينة اربيل) واتە دەمانەوئى ئەو سەلاحىيەتە لە ئەوان وەرگىرى لىرە بدرىتە وەزىرى ناوخۆى ھەرىمى كوردستان، لەبەرئەوھى ئەم سياغەيەمان وا كرددووه، دوو/ ئىيمە پابەندىن بە فەقەرەى 3 و 4 و 5 لە ماددەكە واتە تەنھا فەقەرەى (أ) مان راگرت و ئەو سياغەيەى كە ئىستا دەخوئىنمەوھ بە زمانى عەرەبى و ابزانم زۆر پىك و پىكە و ئەگەر قبولى بكەن.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال سعيد بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة الثانية: يوقف تطبيق الفقرة (ثانيا) من المادة (28) من القانون ويحل محلها ما يلي:

ثانيا / أ / يحل وزير الداخلية في اقليم كردستان – العراق محل وزير الداخلية الاتحادي في تشكيل محكمة أو اكثر في الاقليم.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سۆزان خان فەرموو.

بەرپىز سۆزان شهاب نوري:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

كە دەلى (يوقف المادة 28) ئەوسا ماددەكە ھەر ھەمووى دەگرىتەوھ، لىرەدا لەو ماددەيە ئسولى تەشكىل كردنى مەحكەمەى تىايە، بەلام ئەگەر بلى (يوقف العمل بثانيا/ أ، ويحل محلها مايلي، لوزير الداخلية فى اقليم كردستان - العراق تشكيل محكمة أو اكثر ويحل محل الوزير الداخلية الاتحادي لاغراض هذا القانون).

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

لىژنەى ياسايى؟ كاك عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عبدالرحمن عمر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

نەسى ماددەكە بە سەرىحى ھىناومانە، دەلى (يوقف تطبيق الفقرة ثانيا/ أ من المادة 28)، بەلام لىرە ئىتر پىويست ناكات بينووسىنەوھ (ثانيا/ أ) ئەوھى ناوئى ھەر (ثانيا) نەسى ماددەكەيە.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك عبدالسلام فەرموو.

بەرپۆز عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە كە دووهمان لەغو كرددوو، تەماشايەكەن لە دووهم (ب و ج و د و ه) باسى چەند مەنتىقەى كرددوو، (ئالسا) مان هېشتوووتەوه، لە (ئالسا) لوزير صلاحية فك ارتباط محافظة أو اكثر من منطقة من المناطق المنصوص عليها فى البند ثانيا) ئىمە لە (البند ثانيا) باسى هېچ مەنتىقە نەكراوه، بۆيە من تەسەور دەكەم (ايقاف العمل بالبند ثالثا) يش دەبى بېي، چونكە ئىمە بە پېي نەسى تازەى (ثانيا) نە باسى مەناتقمان كرددوو، نە باسى ئەوهمان كرددوو ئەو مەنتىقەىە لە ج موحافەزە پىك دىت، ئەو بەك، دووهم/ ئىشارە دەكات بە شتىك كە نىە لە دوومى ئىمە، (منصوص عليها فى البند ثانيا) هېچ باسى مەناتقمان نەكرددوو بۆ موحافەزات، تكايە لىژنەى ياسايى باش تەماشايەكەن و (ئالسا) يش ئىقافى تەنفىزە، سوپاس.

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

لىژنەى ياسايى؟ كاك عمر فەرموو.

بەرپۆز عمر عبدالرحمن عمر:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە كە لە راپۆرتەكە كە دەئىين (يوقف تطبيق الفقرة الثانية من المادة 28 من القانون اعلاه) فەقەرەى 2 لە ئەسلى ياسايەكەى عىراقى ئىتحدادى دا فەقەرە 2 بە (أ و ب و ج و د و ه) دەستى پىكرددوو، ئىمە فەقەرە 2 ئىلغا دەكەين هەر بە كاملى تەتبىقى ناكەين لەلاى خۇمان و خۇمان بۆ خۇمان ئىقافى تەتبىقى دەكەين، لە جياتى ئەو 5 فەقەرەى بەك فەقەرە دىتە پىشەوه ئەویش بە بەك ماددە ئەوئەكە (يجل محل الوزير الداخلى الاتحادى، وزير داخلية حكومة اقليم كردستان لتشكيل محكمة أو أكثر).

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك برهان فەرموو.

بەرپۆز برهان رشيد حسن:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپۆزى ئەم مەوزوعە ئەوئەندە موناقتەشە ناهىنى، لەبەرئەوهى لە تەقرىرى لىژنەى قانونى دا زۆر زۆر جوان هاتوو و لە نەسى مەشروعەكەش دا كە هاتوو دەلى ئەشخاس و موئەسسەساتى هەرىم جىگەى ئەوانەى بەغدا دەگرىتەوه، كە ئەو جىگەى ئەوهى گرتوو ئۆتوماتىكەن هەمووى دەبى بە تەحسىل حاصل چ پىويست دەكات بەو موناقتەشە، سوپاس.

بەرپۆز د.ارسلان بايز اسماعيل/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك شوان فەرموو.

بەرپۆز شوان كريم كاپان:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

له ماددهی 3 دا كه ماددهیهكه دواى ئەمه، له دهقه عهزهبیهكه دهلی (ثانیا تشكلى محكمه او اكثر بقرار من وزير الداخلية الخ) ئەمه له دهقه عهزهبیهكه، له كوردیهكه كه چاككراوه جهنابی وهزیری ناوخوی ههریم هاتوو كه جیی وهزیری ناوخوی حكومهتی فیدرالی دهگریتهوه له دهقه ئەسلیهكهی قانونه عیراقیهكه، دواى له ماددهی 3 ی یاساكهی خۆمان هی پەرلهمانی كوردستان جارێكى دیکه هاتوو (تحل مؤسسات ودوائر الاقليم وشاغلی المناصب فیها محل المؤسسات والدوائر الاتحادية وشاغلی المناصب اینما ورد ذكرها فی القانون)، بۆچی له ماددهی 2 باسی وهزیری ناوخۆ دهكری كهواته، لهبهرئهو به تهسهوری من ههر پێویسته دهقه عهزهبیهكه چۆن هاتوو له كوردیهكەش دا ههر بهو دهقه تهرجومه بكریت، پێویست ناكات ناوی وهزیری ناوخوی ههریم بخریته ماددهی 2، چونكه دواتر له ماددهی 3 لهو یاسایهی كه خۆمان ئیستا موناقهشهی دهكهن ئهوه هاتوو پێویست ناكات جارێكى دیکه دووباره بێتهوه، زۆر سوپاس.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

قانونیهكان دهلین ئەمه دوو ماددهی لێك جیاوازه و ههر دوو مادده ههر دووکی دهوی، خوی به كورتی ئیمه دهمانهوی ئهوه دهسهلاته له وهزیری فیدرالی عیراق وهزیری نهوه و بیدهینه وهزیری ناوخوی ههریمی كوردستان، جا ئهوه چۆن سیاغهی دهكهنهوه؟ فهرموون سیاغهی بكهن و بیخویننهوه، كاك عونی فهرموو.

بهرپز. عونی كمال سعید بهزاز:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

سیاغهكه بهو شیوهیه دهبیئت:

المادة الثانية: يوقف تطبيق الفقرة (ثانيا) من المادة (28) من القانون اعلاه و يحل محلها ما يلي:

يحل وزير الداخلية في اقليم كردستان - العراق محل وزير الداخلية العراقي في تشكيل محكمة أو اكثر في الاقليم.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

كاك نهريمان فهرموو.

بهرپز نهريمان عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

ماددهی دووهم:

پيادهکردنی برکەي (دووهم أ) له ماددهی (28) له یاسای سهروهه رادهگری و ئەمهی خوارهوهی له جیگهی دادهنری:

وهزیری ناوخۆ له ههریمی كوردستان - عیراق جیگای وهزیری ناوخوی عیراقی فیدرالی دهگریتهوه له پێکهینانی دادگایهك یان زیاتر له ههریمی كوردستان.

بەرپز د.ارسلان بايز اسماعيل / جیگری سەرۆکی پەرلهمان:

كاك عبدالسلام فەرموو.

بەرپز. عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

نامەوى دووجار باسى هەمان مەوزوع بکەم، من که دەئيم ماددهى 3 قانونى عيراقى رەسمى کاک عمر برپگهى 3 يەمى ماددهى 28 ى قانونى عيراقى نه هى ئيمه، تخوا رجائهن جارهكى دى بيخوينن، باسى شتيك دهکات نه ماوه به رهئى ئيمه، ئيمه برپگهى 2 مان راگرتوو، له برپگهى 2 باسى مهناثق و موحافهزات دهکات، برپگهى 3 که ماوه ئيستا به پيى ئەم نەسە، چونکه رامن نەگرتوو، باسى مهناثق و موحافهزات دهکات (منصوص عليها فى البند ثانيا) بهندى دووم تهنه ئەمە بوو که ئيستا خویندرايهوه، رجائەکەم جارپكى تر تەماشای (ثالثا) بکەن له ئەسلە عيراقيهکه، ئەوهش دەبى راگيرى.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپز جەنابى وهزير؟ فەرموو.

بەرپز کریم سنجارى (وهزيرى ناوخۆ):

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

به تەسەورى من ئەو فەقەرە زياده، چونکه ئيمه ئيستا دوو مەحکەمەمان ههيه ئەم موحافەزاتانەى که له فەقەرەى پيشوو باسى کردوو ناميى، ئەمە تهنه بۆ هەرپيمى کوردستانه، ئەم موحافەزاتانەى پيشوو که باس دهکەن نه ماوه، بۆيه به رهئى من تهئيدى دهکەم که ئەم ماددهى 3 فەقەرەى 3 هەر هەلبگيرى و نه ميى.

بەرپز د. ارسلان بايز اسماعيل / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

كاك د. احمد فەرموو.

بەرپز د. احمد ابراهيم على (وهرتى):

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

فعلن رايهكەى كاك عبدالسلام دروسته يه عنى ئيمه فەقەرەى (2) به كامل خالەكانيهوه ههتا (ج و ه) هه مووى لا بردوو، يه عنى هيچى نه ماوه بۆچى پيويست ناكات ئيمه بليين (ثانيا / أ) (أ و ب و ج و ه) هه مووى لاچوو، فعلن لي ره پيويسته عهينه ن كاك عبدالسلام چۆن وتى (ثالثا) لي ره که باسى سه لآحيه تى وهزير دهکات و بوى ههيه فهكى ئيرتباتى موحافهزه يان زياتر له مەنتيقه يه ك له مهناثقى مەنصوصه له بهندى 2، چونکه بهم (ثانيا) ئەوه لمان بردوو که لمان بردوو، لي ره چۆن سه لآحيه تى ههيه به پيى هه مان ئەو قانونه ي خو مان که پيشتر کردوو مانه دهلى (تحل مؤسسات ودوائر الاقليم وشاغلي المناصب فيها محل المؤسسات والدوائر الاتحادية وشاغلي المناصب اينما ورد ذكرها فى هذا القانون) هه تا هى وهزيرى داخلىش که وا بوو لي ره سه لآحيه تى وهزير ئەوه نيه که لهو بهندانه هاتوو که له ماددهى 28 دا هه يه و

لهو فقهه راتانه، فقهه ره كانمان هه مووی لاداوو چۆن لیڤه (ثالثا) دهیله ییوه، پیویست به گۆرانکاری دهکات و
(ثالثا) دهبی بگۆری.

به پێژ د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سهروکی په ره له مان:

کاک سمیر فهرموو.

به پێژ سمیر سلیم امین بهگ:

به پێژ سهروکی په ره له مان.

منیش ههر پشتگیری له رایه کهه کاک عبدالسلام دهکهه، لیڤه له ئهوهی خو مان که ئاماده کراوه، (المادة
الثانية: یوقف تطبیق الفقرتان ثانيا وثالثا) ئیزافه بکری ئیتر کافیه و تهواو دهبی.

به پێژ د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سهروکی په ره له مان:

لیژنه یاسایی؟ کاک عمر فهرموو.

به پێژ عمر عبدالرحمن عمر:

به پێژ سهروکی په ره له مان.

لیژنه یاسایی له گه ل لیژنه ی ناوخۆ لیڤه هاوړاین له گه ل رایه کهه کاک عبدالسلام و تهووزیحه کهه جهنابی
وهزیر، له بهرتهوه له سهه ئهوه له فقهه ره ی سه ره وه باس له وه کرا که جهنابی وهزیر سه لاهیه تی دروست
کردنی مه حکه مه یه ک و چه ند مه حکه مه یه کی هه یه، به واتا که دروست کردنی چه ند مه حکه مه یه کی
هه بی ده توانی مه حکه مه کانیش ته وحید بکات، ئه گه ره له کاتی پیویست دا پیویستی کرد، له بهرتهوه فقهه ره
3 باسی مه ناتق دهکات و له بهندی 2 ئیزافیه لیڤه، ئیمه موته فقین و هاوړاین له گه ل ئه وه ره ئیه ی ئه وه
ئه ندنامه به پێژانه بو لابر دنی، سیاغه که به م شیوه یه ی ئی دیت /

المادة الثانية: یوقف تطبیق الفقرة (ثانيا) من المادة (28) من القانون اعلاه و یحل محلها ما يلي:

ثانيا / یحل وزیر الداخلية فی اقلیم کوردستان – العراق محل وزیر الداخلية العراقی فی تشکیل محکمة أو
اکثر فی الاقلیم.

ثانيا/ تلغی الفقرة 3 من هذه المادة.

به پێژ د. ارسلان بایز اسماعیل / جیگری سهروکی په ره له مان:

به کوردیه کهه بیخویننه وه، کاک نه ریمان فهرموو.

به پێژ نه ریمان عبدالله قادر:

به پێژ سهروکی په ره له مان.

مادده ی دووهم:

پیاده کردنی برکه ی (دووهم أ) له مادده ی (28) له یاسای سه ره وه را ده گیری و ئه مه ی خواره وه ی له جیگه ی
داده نری:

وەزیری ناوخوا له ههریمی کوردستان – عیراق جیگای وەزیری ناوخوای عیراقی فیدرال دەگریتهوه له بێکھێنانی دادگایەک یان زیاتر له ههریمی کوردستان.

دووهم/ برگی 3 له ماددهی 28 رادهگریت و کاری پێ ناکری.

به‌پێز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

ئێمه‌ عه‌ره‌بیه‌که‌ ده‌که‌ینه‌ ئه‌ساس و له‌سه‌ر ئه‌ساسی عه‌ره‌بیه‌که‌ کێ له‌گه‌ڵ دایه‌ تکایه‌ ده‌ست به‌رزبکاته‌وه‌؟ سوپاس، کێ دژه‌؟ 1 ده‌نگ دژه‌، فه‌رموون بۆ مادده‌یه‌کی تر، کاک صباخ فه‌رموو.

به‌پێز صباخ بیت الله شکری:

به‌پێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

المادة الثالثة: تحل مؤسسات ودوائر الاقليم وشاغلي المناصب فيها محل المؤسسات والدوائر الاتحادية وشاغلي المناصب اينما ورد ذكرها في القانون.

به‌پێز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

کاک نه‌ریمان فه‌رموو.

به‌پێز نه‌ریمان عبدالله قادر:

به‌پێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

ماددهی سییه‌م:

دامه‌زراو و فه‌رمانگه‌کانی ههریم و به‌رپوه‌به‌ری پایه‌کانیان شوینی دامه‌زراو و فه‌رمانگه‌ فیدرالیه‌کان و به‌رپوه‌به‌ری پایه‌کانیان ده‌گریته‌وه‌ له‌ ههر شوینیکی یاساکه‌دا هاتبی.

به‌پێز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

لیژنه‌ی یاسایی هیج تیبینه‌کتان هه‌یه‌؟ کاک عه‌ونی فه‌رموو.

به‌پێز عونی کمال سعید به‌زاز:

به‌پێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

ئێمه‌ له‌ لیژنه‌ی هاوبه‌ش پشتگیری له‌ مادده‌که‌ ده‌که‌ین به‌و شیوه‌یه‌ی که‌ خویندرایه‌وه‌، به‌ زمانی عه‌ره‌بی و کوردی.

به‌پێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

جه‌نابی وەزیر ره‌ئیتان؟ فه‌رموو.

به‌پێز کریم سنجاری (وه‌زیری ناوخوا):

به‌پێز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

پشتگیری له‌ مادده‌که‌ ده‌که‌ین چۆن هاتوو.

به‌پێز د.ارسلان بایز اسماعیل/ جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

كەس تېيىنى لەسەر ئەو ماددەيە ھەيە؟ سۆزان خان فەرموو.

بەرپىز سۆزان شەھاب نورى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

جارىكى تر دېيىنەو ھەر ئەشكالىياتى نەبوونى دەقى كوردى، من ھەز دەكەم لە بەرپىزان ئەوانەى كەدەقە كوردىيەكەيان تەرجمە كىردوو ھەس بزانم بەرپىوبەرى پاىە چيە؟ ھەتا ئىستا من نەمبىستوو بەرپىوبەرى پاىە، (شاغلى المناصب) نايىتە بەرپىوبەرى پاىە؟.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ليژنەى ياساىى دوا سىاغە بخويىنەو، كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

عەرەبىيەكەى دەخويىنەو، ئەو بىيىتە ئەساس و دواىى تەرجمەى دەكەينەو ھەتا سوود لە وەخت وەربگىرىن.

المادة الثالثة: تحل مؤسسات ودوائر الاقليم وشاغلي المناصب فيها محل المؤسسات والدوائر الاتحادية وشاغلي المناصب اينما ورد ذكرها في القانون.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كوردىيەكە ئامادەيە؟ يان عەرەبىيەكە دەكەنە ئەساس؟ كوردىيەكە دواىى لەسەر ئەساسى عەرەبىيەكە سىاغە دەكەينەو، كى لەگەل ئەو ماددەيەيە تىكايە دەست بەرزىكاتەو؟ سوپاس، كى لەگەل دانىيە؟ بە تىكپراى دەنگ، فەرموو بۆ ماددەيەكى تر، كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال سعید بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة الرابعة: على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك نەريمان فەرموو.

بەرپىز نەريمان عبدالله قادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى چوارەم:

پىويستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران و لايەنە پەيوەندىدارەكان ھوكمەكانى ئەم ياسايە جىبەجى بىكەن.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

ليژنەى ياساىى دوا پەئىتان؟ كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال بەزاز:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ليژنەى ھاوبەش پشتگىرى لە ماددەكە دەكات بەو شېۋەيەى كە خويندرايەو.

بەرپۇز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

جەنابى وەزىر رەئىتان؟ فەرموو.

بەرپۇز كرىم سىنجارى (وەزىرى ناوۋۇ):

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتگىرى ماددەكە دەكەين.

بەرپۇز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كەس تىببىنى ھەيە لەسەر ئەو ماددەيە؟ تىكايە كى لەگەل دايە دەست بەرز بىكاتەو؟ كى لەگەل دانيە، بە

زۆرىنەى دەنگ، بۇ ماددەيەكى تر تىكايە، كاك صىباح فەرموو.

بەرپۇز صىباح بىت اللە شىرى:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

المادة الخامسة: لا يعمل بأي نص قانوني او قرار يتعارض مع احكام هذا القانون.

بەرپۇز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك نەرىمان فەرموو.

بەرپۇز نەرىمان عبد اللە قادر:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددەى پىنچەم:

كار بە ھىچ دەقتىكى ياساىى يان بىرپار ناكىرىك كە لەگەل ھوكمەكانى ئەم ياساىەدا ناكوك بن.

بەرپۇز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كى تىببىنى لەسەر ئەو ماددەيە ھەيە؟ كى لەگەل ئە دەست بەرز بىكاتەو؟ كى لەگەل دانيە؟ بەكۆى دەنگ

پەسند كرا، كاك صىباح فەرموو.

بەرپۇز صىباح بىت اللە شىرى:

بەرپۇز سەرۋىكى پەرلەمان.

المادة السادسة:

ينفذ هذا القانون بعد مضي (ثلاثين) يوما من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان) .

بەرپۇز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك نەرىمان فەرموو.

بەرپۇز نەرىمان عبد اللە قادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى شەشەم:

ئەم ياسايە دواى تىپەرىپوونى (30) سى رۆژ لە مېژووى بلاوكردنهوهى لە رۆژنامەى فەرمى (وهقائىعى كوردستان) جىبەجى دەكرى.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كەس تىيىنى ھەيە لەسەر ئەو ماددەيە؟ كاك عبدالسلام فەرموو.

بەرپىز عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

جارىكى تر كىشەى تەرجومەيە، ەرەب كە باسى تارىخ دەكەن باس لە دوو شت دەكەن، (ھيستۆرى، يەعنى دىرۆك، رېكەوت)، بۆيە لە كوردى ئەم وشەى مېژوو زۆر ەنتىكەيە بە تەسەورى من ھەلبىگرى كوردىەكە رېك دەكەوى، ئەم ياسايە دواى تىپەرىپوونى 30 رۆژ لە بلاوكردنهوهى لە رۆژنامە.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

ليژنەى ياسايى دوا سىاغە بخويتننەوه؟ كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال سعيد بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة السادسة: ينفذ هذا القانون بعد مضي (ثلاثين) يوما من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەگەل داىە دەست بەرز بكاتەوه؟ كى لەگەل دانىە؟ بە تىكرپراى دەنگ، ئىستا تىكرپراى قانونەكە دەخەينە دەنگەوه، كى لەگەل داىە؟ كى لەگەل دانىە؟ بە تىكرپراى دەنگ پەسەند كرا و دەست خۆشيتان لى دەكەين و سەرکەوتوو بن، دەست خۆشى و پىرۆزبايى لە وەزارەتى ناوخۆ دەكەين، ئىتر بۆ پەرەگرافەكەى تر، كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال سعيد بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرگەى 7 خستنەروو و گمٹوگوۆ كردن لەسەر پىرۆزە ياساى جى بەجى كردنى ياساى سزايى ھىزەگانى ئاسايشى ناوخۆ، (قانون عقوبات قوى الامن الداخلى) ژمارە 14 ى سالى 2008 ى عىراقى فيدرال لە ھەريمى كوردستان.

بەرپىز د.ارسلان بايز اسماعيل / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك عمر فەرموو.